

Jag har läst

”När religionen blir ond”

Av Charles Kimball

(2004)

Pia Hellertz i mars 2010

Charles Kimball är uppväxt i en judisk familj, är akademisk lärare, forskare och präst (prästvigd i baptistkyrkan). Han har doktorerat i jämförande religionsvetenskap med inriktning på islam, situationen i Mellanöstern samt relationerna mellan judar, kristna och muslimer. Han har på grund av sin unika kompetens och bakgrund ofta bjudits in till medlingsituationer i konflikter, i Iran, i Israel, i Libanon m.m. I sin bok ”När religionen blir ond” analyserar han religionernas roll bakom många av världens konflikter både i historisk tid och i nutid. Han konstaterar att de allra flesta religioner har siktet mot en ljus framtid, ”en ny förklarad era”. De flesta religionerna tror också på en frälsare, ”en gestalt som kommer att förebåda detta nya tidevarv, antingen här på jorden eller i ett himmelskt rike.” (sid. 35).

Syftet med boken var att ”analysera och ringa in de religiöst motiverade krafter som leder fram till destruktiva och ondskefulla gärningar”, skriver författaren. Han kommer fram till fem kriterier som utgör varningssignaler:

- Anspråk på absolut sanning
- Blind lydnad
- Etablerandet av den ”fulländade” tiden
- När ändamålen helgar alla medel
- Att förklara heligt krig

Författaren beskriver hur olika grupperingar som gör anspråk på att ha tillgång till den absoluta sanningen om Gud utvecklas till stridande fundamentalister. Det kan handla om att exempelvis strida om ursprungstexter, hur bibeln egentligen såg ut, maktkamper i utformningen av bibeln, missbruk av de heliga skrifterna, kallelsen att missionera om sanningen (”*missionens historia är fylld av skamfläckar*”), synen på olika folkgrupper (”de utvalda”, judarna) med mera.

När det gäller frågan om blind lydnad tar författaren exempel från några av våra kända destruktiva sekter, Aumsekten i Tokyo som bland annat spred saringas i Tokyos tunnelbana, Jim Jones och Jonestown, där 638 vuxna och 276 barn föll offer för det kollektiva självmord som Jim Jones beordrade, David Koresh och davidianerna i Waco i Texas, samt Marshall Applewhite och hans rörelse Heaven’s Gate, där 39 män och kvinnor ”lämnade sina kroppar” för att kunna gå vidare till en högre värld. Historien har ofta visat att blind lydnad leder till katastrof. Karismatiska ledargestalter som med förföriska budskap får människor att lyda.

Den fulländade framtiden, paradiset på jorden eller i himlen, är attraktiva mål för de flesta människor. I händerna på religiösa fanatiker kan denna vision bli destruktiv. Aumsekten ville påskynda domedagen för att paradiset skulle komma snabbare. Jim Jones ville bygga idealsamhället i djungeln av rädsla för domedagen och utvecklingen i USA. USA:s kristna fundamentalister strävar efter att skapa det perfekta USA, en teokrati där Guds vilja ska styra allt. Vi känner igen tankarna från islamistiska visioner om stater där islam och Koranen ska

forma lagar och livsstil. Författaren beskriver dessa tankar mycket ingående med många exempel, vilket gör att man lättare kan förstå de ohyggliga konflikter som förekommer idag.

De två sista varningssignaler, om att ändamålet helgar medlen och att förklara heligt krig, leder till de krig, både inom stater och mellan stater, som vi ser i världen idag. Det lär pågå cirka 33 inbördeskrig i världen idag. Många av dem handlar om religiösa konflikter, men underblåses av politiska och ekonomiska orsaker.

Judarnas roll i historien analyseras ingående och mycket intressant av författaren. Med den redogörelsen kan jag förstå varför det skett som skett. Dels judarnas roll som "kristusförnekare", dels som "kristusmördare". Det har de fått leva med i 2000 år drygt. Fundamentalister i alla läger kritiserar judarna. Att de dessutom blev framgångsrika köpmän förstärkte den negativa bilden.

Exempel på maktmissbruk i religionens namn som Kimball tar upp är inkquisitionens ohyggliga utrensningar av oliktankande och de katolska prästernas sexuella övergrepp mot hundratals barn (en process som fortfarande pågår). Heliga krig förs över hela världen. Här nämner författaren naturligtvis korstågen, Usama bin Ladin och al-Qaida, det ständiga kriget mellan hinduer och muslimer i Kashmir och Pakistan och mellan kristna och muslimer på flera håll i världen. Författaren konstaterar att: "*fler krig har förts, fler människor har dött och fler onda gärningar har begåtts i religionens namn än vad som är fallet med någon annan institutionaliserad maktstruktur i den mänskliga historien*" (sid 195).

Så vad är då författarens lösning på problemen? Sista kapitlet heter "**En tolerant religion fast förankrad i den egna traditionen**". Han vill att kristna, muslimer, judar, buddhister, hinduer m.fl. ska kunna samsas på ett respektfullt sätt. Han vill slå vakt om de "*stora religiösa traditionerna*" och tror inte på de försök som görs att "*överskrida de ramar som de enskilda traditionerna uppställer*" (sid. 242). Han tar påven som exempel, som, trots sin konservativa syn på aborter, celibatet och kvinnliga präster, har öppnat dialog med "*muslimer, judar, hinduer, buddhister och andra*". Och jag undrar vad författaren skulle tycka om Martinus världsbild och kosmologi. Skulle han tro på den möjliga utvägen ur problemen?

Martinus kosmologi

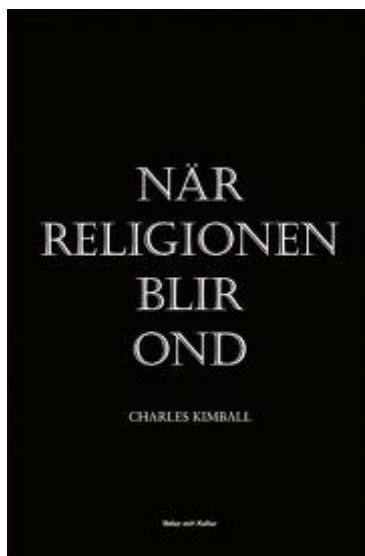
Finns det inslag i Martinus kosmologi som skulle kunna utgöra varningssignaler för fundamentalistiska rörelser i framtiden? Naturligtvis inte, säger vi väl alla med en röst. Eller? För visst gör vi anspråk på den "absoluta sanningen" – åtminstone några av oss. Martinus kosmologi är fulländat skön, utan några flummiga obegripligheter.

Frågan om blind lydnad är nog, förhoppningsvis, inte aktuell. Men vad skulle hända om det dök upp en ledarfigur som ansåg sig ha fått direktkontakt med Martinus, kanske genom medial kontakt, genom kanalisering, genom automatisk skrift eller genom påstådda kosmiska glimtar? Martinus kanske tycker att utvecklingen går trögt och vill ha hjälpare i fysisk kropp. Eftersom vi lever i en mycket svår tid skulle den nye ledaren, som dessutom är oerhört sympatisk, karismatisk och trovärdig, dessutom önska lydnad för att vi med gemensam kraft ska kunna påverka domedagens konsekvenser och bygga framtiden tillsammans i kärlek och gemenskap.

Vi som är Martinusvänner menar ju oss också "veta" att vi kommer att bygga ett paradys på jorden i framtiden, "det fullkomliga människoriket". Vi vet ju också tidsramen, ungefär 3000 år. Martinus har ju till och med beskrivit detta samhälle i detalj, så vi vet ju hur vi ska göra också. Eftersom dessa texter ändå är öppna för tolkningar, så är det väl inte helt otroligt att vi börjar "kriga" med varandra, om inte med vapen så med ord. Ändamålen kan ju faktiskt helga medlen. Dessa ordkrig pågår föresten redan, både på webben och i möten mellan Martinusvänner om olika tolkningar av "de heliga texterna". Dessutom har ju Martinus uttalat sig personligen på möten, i frågestunder och i föredrag, där vissa som fortfarande lever har

varit närvarande och andra inte. Det finns en hel del rykten om vad han sagt och inte sagt, vad han gjort och inte gjort. Är vi källkritiska nog?

Dessutom har ju Martinus egna texter genom åren ”moderniserats”, d.v.s. ursprungstexterna har genomgått vissa förändringar, processer som kan bli föremål för tvister och ordkrig, ”heliga krig”.¹ Så nog gäller det att vara medveten om varningssignalerna. Jag rekommenderar boken varmt.

---

¹ Det verkar redan ha börjat, exempel finns på http://www.martinus.dk/fileadmin/user_upload/dokumenter/Information_om_piratudgave_2010-03_til_hjemmesiden.pdf